

STRATEGIA

Kohti kestäväää kasvua

Toimitusjohtajan katsaus vuoteen 2024

Vuonna 2024 jatkoimme operatiivisen laadun kehittämistä sekä keskityimme kolmen suuren projektin läpiviintiin. Liikennöinnin luotettavuus (=ajettujen lähtöjen määrä/suunnitellut lähdöt) oli viime vuonna hyvä; metro 99,91 prosenttia, kantaratikka 99,81 prosenttia ja pikaratikka PR15 99,83 prosenttia. Esimerkiksi metrossa oli viime vuonna 216 000 lähtöä, joista jäi sopimusveloitteen ulkopuolelle vain 201 lähtöä. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että yksi ajamaton lähtö tapahtui joka toinen päivä.

Pikaraitiolinja 15:n osalta positiivinen asia oli ulkopuolisten häiriöiden (=radalle eksyneet autot) merkittävä vähentyminen, mikä paransi kokonaisluotettavuutta, joka oli 99,17 prosenttia (vuonna 2023 97,58 prosenttia). Asiakastytyväisyyskyselyssä PR15-linjan matkustajista 96,71 prosenttia oli tyytyväisiä palveluun, ja tämä oli paras arvosana HSL:n asiakastytyväisyyskyselyssä. Hopeasijalla oli komeasti Suomenlinnan Liikenne tulokseen 96,36 prosenttia.

Toteutamme joka vuosi kymmeniä investointiprojekteja mm. asemien, IT-järjestelmien ja kaluston osalta. Vuosi 2024 oli kolmen suuren projektin vuosi: Ratikkalinjan 13 liikennöinnin aloittaminen, Rautatien metroaseman paloturvallisuushanke sekä Ruskeasuon uuden ratikkavarikon käyttöönotto.

Raitiotielinja 13 käynnistyi elokuussa. Se on osoittautunut suosituksi ja pidetyksi liisäykseksi kantaratikan verkostossa. Luon-

toarvojen huomiointi onnistui hankkeessa erittäin hyvin.

Teknisesti haastava ja suuren julkisuuden saanut Rautatien metroaseman paloturvallisuushanke hankaloitti metrolla matkustamista viime kesänä. Projektin onnistuminen edellytti tarkan ennakkosuunnittelun, tavoitteellisen aikataulun sekä toimivan yhteistyön HSL:n, urakoitsijan ja Kaupunkiliikenteen eri yksiköiden välillä.

Kolmas päähanke oli Ruskeasuon ratikkavarikon käyttöönotto marraskuussa. Uusi raitiovaunuvarikko valmistui toukokuussa ja se tulee olemaan toinen päävarikoistamme. Koskelan varikon toiminnat siirtyivät Ruskeasuolle ja Koskelan varikon purkutyöt alkoivat tammikuussa 2025. Uuden Koskelan raitiovaunuvarikon rakentaminen käynnistyy alkuvuodesta 2025. Operointi uudelta varikolta aloitetaan suunnitelman mukaan vuonna 2029.

Onnistumisten vastapainona meillä oli alkuvuonna ongelmia raitiotieinfran talvikkunnossapidossa, mikä heikensi kantaratikan kokonaisluotettavuutta. Kunnossapitoyksikkö on tämän jälkeen tehnyt paljon töitä, jotta sekä henkilöstöresurssit että kunnossapitokaluston määrä ovat riittäviä. Esimerkkinä kalustokapasiteetin lisäyksestä vanhoista nivelvaunuista rakennettiin oman henkilökunnan voimin uusi kunnossapitovaunu, joka lähti "Vallilan pajalta" töihin tammikuussa 2025.

Vuoden 2025 aikana jatkamme valmis-teluita uuteen konsernimalliin siirtymisessä. Omistajamme – Helsingin ja Vantaan kaupungit – sopivat vuonna 2021 yhtiön perustamisen yhteydessä, että konsernirakenne toteutetaan siinä vaiheessa, kun Vantaan kaupunki tekee lopullisen päätöksen raitiotiehankkeen toteutuksesta.

Yhtiörakennetta muutetaan siten, että Kaupunkiliikenteen omistama raitiotie- ja pikaraitiotieinfra sekä varikot ja vaunut siirretään kahteen perustettavaan tytäryhtiöön. Nämä yhtiöt aloittavat toimintansa 1.1.2026. Suunnitelman mukaan liikennöintiyksikön ja kunnossapitoyksikön toiminnat myös yhtiöitetään, ja tämä tapahtuu vuonna 2028.

Yksi viime vuoden merkittävimmistä asioista oli yhtiön arvojen määrittely. Arvomme – Arvostan ja välitän, Olen osa ratkaisua ja Onnistun yhdessä – luovat pohjan toimintakulttuurimme kehittämiseksi. Arvojen lanseeraus yksiköissä aloitettiin loppuvuodesta, ja se jatkuu vuoden 2025 aikana. Jatkamme myös panostusta esihenkilötyön kehittämiseen ja koulutukseen. Meillä on hyvät edellytykset jatkaa operatiivisen toimintamme ja palvelumme kehittämistä entistä paremmaksi.

Juha Hakavuori
Toimitusjohtaja

Tämä on Kaupunkiliikenne Oy

Olemme läsnä kaupunkilaisten arjessa. Vuonna 2024 metrojunissa, raitiovaunuissa, Suomenlinnan lautalla ja kaupunkipyörillä tehtiin 129 miljoonaa matkaa.

Liikennöimme raitiovaunuja ja tuotamme metron liikennöintiä palveluna. Tytäryhtiömme Suomenlinnan Liikenne Oy vastaa Suomenlinnan ja Kruunuvuorenrannan lauttojen henkilö- ja rahtiliikenteestä.

Metro- ja raitiovaunuliikenteen kiinteistöjen ja radan kunnosta huolehtii lähes 330 ammattitaitoista työntekijäämme. Yhteensä Kaupunkiliikenteellä työskentelee lähes 1500 eri alojen ammattilaista.

Vastaamme suositusta Helsingin kaupunkipyöräpalvelusta, johon käyttäjät ovat tyytyväisiä vuosi toisensa jälkeen.

Liikevaihtomme vuonna 2024 oli 259,2 miljoonaa euroa. Olemme merkittävä joukkoliikennealan toimija, jonka liikevaihto kasvaa vuodesta toiseen.

Kaiken toimintamme perusta on turvallisuus. Kunnossapitomme työntekijät huolehtivat infran ja kaluston turvallisuudesta, valvomot ja järjestyksenvalvojat puolestaan ympäri vuorokauden matkustajien ja liikennöinnin turvallisuudesta.

Ainutlaatuisista osaamistamme tarvitaan useissa suurissa pääkaupunkiseudun raideliikennehankkeissa, kuten Kruunusilloissa, Länsi-Helsingin raitiotiehankkeissa sekä varikkohankkeissa. Vuonna 2024 investoimme uuteen joukkoliikenneinfraan noin 167,6 miljoonaa euroa.

Vastuullisuus tarkoittaa meille laadukkaita, kustannustehokkaita ja ympäristöstävällisiä palveluja henkilöstön hyvinvointia unohtamatta.

Matkustajat ovat tyytyväisiä tuottamiimme palveluihin. Kaikista joukkoliikennemuodoista Helsingin seudun matkustajat olivat vuonna 2024 kaikkein tyytyväisimpiä järjestämääme pikaraitiovaunuliikenteeseen.

Metrolienteestä ja siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista vastaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos. Se vastaa myös metron rataverkosta ja metrolienteestä.

Kaupunkiliikenteen avainluvut

Liikevaihto, milj. €	259,2
Tulos, milj. €	4,3
Tase, milj. €.....	1227,8
Investoinnit, milj. €	167,6
Omavaraisuusaste.....	21,5%
Liikevoitto	7,3%
Liikennöinnin luotettavuus	99,83%
Matkustajatyytyväisyys.....	90,7%
Henkilöstötyytyväisyysindeksi	53.1
Matkustajamäärä, milj.	141,7

Kaupunkiliikenne Oy 2024

Henkilöstöä	1354
Kaupunkiliikenteen osuus Helsingin seudun joukkoliikennematkoista	39%
Raitioteiden raidekilometrit (kantaraitiotie)	140 km
Pikaraitiotie	53 km
Raitiovaunupysäkkejä	311
Raitiovaunuja	148
Metron raidekilometrit	92 km
Metroasemia	30
Metrojunia	50
Kaupunkipyöräasemia	347
Kaupunkipyöriä.....	3470

Kaupunkiliikenteen tytäryhtiöt

Suomenlinnan Liikenne Oy	100%
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	100%
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos Oy	72%
Kiinteistö Oy Espoon terminaali.....	50%
Kiinteistö Oy Helsingin Tapulikaupungintie 5	35,7%
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	22,2%
Kiinteistö Oy Helsingin Ruoholahden Parkki Oy	9,2%

Mukana ei ole alle 2 prosentin omistuksia.

Suomenlinnan Liikenne Oy 2024

Liikevaihto, milj. €	9,2
Tulos €	0
Henkilöstöä.....	17

Inspecta Sertifiointi Oy

Vastaamme pääkaupunki-seudun kasvuun

Toimintaympäristömme muuttuu pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvaessa. Kasvun myötä liikennemäärät ja liikenteen aiheuttamat päästöt kasvavat. Kaupungin kestävä kasvun varmistamiseksi panostamme raideverkoston kehittämiseen ja kasvattamiseen.

Pääkaupunkiseudun väestömäärä kasvaa tulevina vuosikymmeninä. Ennusteen mukaan vuonna 2060 Helsingin asukasmäärä on jo noin 870 000. Merkittävien osa kasvusta ohjataan joukkoliikenteellä hyvin saavutettaville alueille erityisesti raiteliikenteen asemien läheisyyteen ja joukkoliikenteen solmukohtiin.

Pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvun myötä liikennemäärät ja liikenteen aiheuttamat päästöt kasvavat edelleen. Vuoteen 2030 mennessä Helsingin kaikista päästöistä yli 60 prosenttia tulee arvioiden mukaan liikenteestä. Kaupungin kestävä kasvun varmistamiseksi strateginen kaupunkikehitys tukeutuu kevytraideliikenteen kehittämiseen ja raideverkoston kasvattamiseen.

Tehokas, päästöttömällä sähköllä toimiva ja raiteliikenteeseen perustuva joukkoliikennejärjestelmä mahdollistaa tulevaisuudessa pienemmät ilmastopäästöt pääkaupunkiseudun väestömäärän kasvaessa voimakkaasti tulevina vuosikymmeninä.

Tulevaisuudessa kevyellä raiteliikenteellä on edelleen positiiviset kehitysnäkymät, ja raiteliikenne tulee jatkamaan bussiliikenteen korvaamista enenevässä määrin. Pääkaupunkiseutu kasvaa ja tarvitsee merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja, jotka luovat meille mahdollisuuden liiketoiminnan kestäväälle kasvulle. Raiteilla kuljettujen matkojen määrä voi jopa kolminkertaistua 2040-luvulle mennessä, minkä seurauksena kaupunkien investoinnit raideinfrastruktuuriin kasvavat voimakkaasti.

Haastava makrotaloudellinen tilanne tuontista suurempia kustannuspaineita pääkaupunkiseudun kunnille, ja kuntien saamat tulot supistuvat merkittävästi. Myös kuluttajien heikko luottamus talouteen ja sensitiivisyys hinnankorotuksille tuovat epävarmuuksia liittyen liikennöinnin nykyiseen ja tulevaisuuden käyttöasteisiin.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät yhä selkeämmin, ja luontokato on noussut toiseksi aikamme merkittävistä ympäristökysymyksistä. Yksityiseltä ja julkiselta sektorilta vaaditaan merkittäviä toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, sään ääri-ilmiöihin sopeutumiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi.

EU:n kestävyysääntely lisääntyy, mikä velvoittaa yrityksiä parantamaan liiketoimintansa kestävyyttä ja raporttoimaan toiminnastaan tarkemmin ja avoimemmin. EU:n

kestävyysraportointivelvoite koskee myös Kaupunkiliikennettä vuoden 2025 tiedoista alkaen. Omistajilla ja asiakkaillamme on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet, joihin Kaupunkiliikenteen on vastattava. Myös työntekijöiden vaatimukset vastuulliselle toiminnalle ovat kasvaneet, mikä vaikuttaa tulevaisuudessa yhä vahvemmin työntekijöiden saatavuuteen ja pitämiseen.

Toimintaamme vaikuttavat megatrendit ovat kaupungistuminen, teknologinen kehitys sekä luonnon kantokyvyn mureminen. Megatrendit tarjoavat meille uusia mahdollisuuksia, mutta toisaalta ne asettavat toiminnallemme uusia vaatimuksia. Toimintaympäristömme isoimmat epävarmuudet liittyvät työvoiman saatavuuteen, energian hinnan kehitykseen sekä julkisen liikenteen matkustajamäärien kehitykseen.

Ainutlaatuinen kaupunkiraideliikenteen asiantuntija

Omistajiemme Helsingin ja Vantaan kaupunkien sekä asiakkaidemme HSL:n, Länsimetron ja Espoon kaupungin näkökulmasta meillä on kustannustehokkaiden ja laadukkaiden joukkoliikennepalvelujen kehittäjänä ja tuottajana merkittävä rooli

koko pääkaupunkiseudun houkuttelevuuden parantamisessa. Olemme läsnä kaupunkilaisten arjessa ja teemme kaupunkilaisten liikkumisesta vaivatonta. Liikennöitsijänä sekä joukkoliikenteen infrastruktuurin kehittäjänä ja omistajana olemme Suomessa ainutlaatuinen kaupunkiraideliikenteen asiantuntija, joka toimii kokonaisuuden ja yhteiskunnan kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Haluamme jatkossakin kantaa vastuuta kaupunkirajat ylittävän joukkoliikenteen toteutuksesta ja kehittämisestä. Jotta se on mahdollista, tulee palveluidemme laadun ja kustannustehokkuuden olla niin korkeatasoista, että meidät halutaan pitää kumppanina raitio- ja metroliikenteen liikennöinnissä sekä raideverkoston laajenuksessa myös tulevaisuudessa.

Kaupunkiliikenteen strategia 2023–2026

Perustehtävämme on tuottaa ja kehittää pääkaupunkiseudun kestävä liikunnan palveluita ja infrastruktuuria laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Visiomme on olla kestävien kaupunkien paras liikuttaja ja kehittäjä.

Vuoteen 2026 ulottuvalla strategia-kaudella jatkamme pitkäjänteistä työtämme. Edistämme strategiaamme viiden teeman kautta, jotka ovat *Ainutlaatuinen kaupunkiliikunnan kokonaisuus*, *Kestävää liikunnasta yhdessä*, *Kustannustehokkuus*, *Erinomainen työntekijäkokemus* ja *Hiilineutraalius*.

Vuoden 2024 aikana strategiaa toteutettiin liiketoiminnoittain sekä läpi organisaation kulkevien strategisten kehitysohjelmien kautta. Strategisten tavoitteiden saavuttamisessa jokaisella Kaupunkiliikenteen työntekijällä on merkittävä vaikutus.

Tavoitekeskusteluissa jokainen työntekijä asetti Kaupunkiliikenteen strategisiin tavoitteisiin pohjautuvat omiin työtehtäviin liittyvät tavoitteet yhdessä esihenkilön kanssa. Lisäksi strategiset kehitysohjelmamme sekä noin 400 investointiprojektiamme edistivät strategiaan tavoitteisiimme pääsemistä.

AINUTLAATUINEN KAUPUNKILIIKUNNAN KOKONAISUUS

Johdamme sopimusasiakkuuksiamme ja matkustajakokemusta tavoitteellisesti ja vastaamme asiakkaidemme odotuksiin. Prosessimme ovat erinomaisia. Johdamme liikennöinnin sekä infran ja kaluston kehittämistä ja omistamista saumattomana yhtenä kokonaisuutena, mikä saa aikaan asiakkaalle mitattavia taloudellisia ja laadullisia etuja. Kehitämme matkustuskokemusta kokonaisuutena matkaketjuissamme (pyöräily, pysäköinti, asemat, pysäkit, kalusto). Etsimme jatkuvasti uusia tapoja edistää kestävä liikunnasta yhdessä asiakkaittemme kanssa. Kaupunkiliikenteen brändi on vahva ja tunnettu, ja kehitämme sitä kokonaisvaltaisesti.

Vuoden 2024 aikana jatkoimme systemaattista työtämme asiakaskeksien palvelukulttuurin ja asiakastytytyväisyyden parantamiseksi. Veimme vuoden aikana

käytäntöön asiakaskokemusvalmennuksissa koottuja kehitystoimenpiteitä, kirjastimme asiakaspalvelumme periaatteet sekä laajensimme Kaupunkiliikenteen uutiskirjeen vaikuttavuutta kuntapäätäjille. Mittaamme sopimusasiakkaidemme asiakastytytyväisyyttä säännöllisesti, ja kohdenamme kehitystoimenpiteitä asiakastarpeiden mukaisesti.

Vuoden 2024 aikana käynnistimme läpi liiketoimintayksiköiden menevän strategisen kehitysohjelman, jolla edistämme liikennöinnin, infran ja kaluston kehittämistä yhtenä kokonaisuutena. Vuoden 2026 loppuun mennessä toteutamme konkreettiset muutokset kunnossapito-, omaisuudenhallinta- ja liikennöinti-yksiköiden sisäisissä ja yksiköiden välisissä prosesseissa, organisoitumisessa, vastuissa ja toimintatavoissa.

KESTÄVÄÄ LIIKKUMISTA YHDESSÄ

Haluamme tarjota kolmansille osapuolille aktiivisesti mahdollisuutta tarjota ja kehittää palveluita tuottamallemme infrastruktuuralustalle. Parannamme julkisesti omistetun omaisuuden tuottoa sekä tarjoamme palveluita kaupunkilaisten arjen ja matkustajakokemuksen parantamiseksi. Tavoittelemme pitkäjänteistä yhteistyötä alan parhaiden toimijoiden kanssa. Luotamme siihen, että ydinosaamisemme ulkopuolella markkinat tuottavat kustannustehokkaimmat ja innovatiivisimmat ratkaisut.

ERINOMAINEN TYÖNTEKIJÄKOKEMUS

Panostamme tavoitteelliseen johtamiseen sekä hyvään lähiesihenkilötyöhön. Uudistamme työskentelytapojamme parantamalla päätöksentekoa, tiedon jakamista ja työn sujuvuutta digitaalisin ratkaisuin, automaatioilla ja digitalisoitua tietoa hyödyntäen. Panostamme strategisten kyvykkyyksien kehittämiseen, jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kehitämme työkykyjohtamista ja edistämme turvallista työyhteisöä. Varmistamme optimaaliset resurssit eri palveluissamme.

Kertomusvuonna kehitimme työntekijäkokeumusta useilla eri osa-alueilla. Vuoden aikana keskeisinä projekteina olivat arvojen päivittäminen ja toimintakulttuurin kehittäminen. Esihenkilöillä on merkittävä rooli arvojen ja toimintakulttuurin johtamis-

Kuva Liisa Ketola

sa, joten esihenkilötyötä kehitettiin muun muassa tutkintopohjaisella valmennuksella (Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto), johon osallistui 24 esihenkilöä. Vuoden aikana pilotoimme ketterää toimintamallia ja tiimitason kvartaalisuunnittelua. Uudistimme myös idea- ja innovaatiotoimintaa ja päivitimme prosessia niin, että ideoiden

lähettäminen, käsittely ja niistä palkitseminen on sujuvampaa.

Tulospalkkiomittaristo uusittiin vuodelle 2024, ja samalla päivitettiin tavoitekeskusteluprosessit. Näillä toimilla yhtenäistettiin keskeisiä johtamisen tavoitteita samaan suuntaan yhtiön avainmittareiden kanssa. HR-raportointiin siirtäminen PowerBI-palve-

luun aloitettiin. Jatkossa esihenkilöt saavat ajantasaista tietoa henkilöstöstään.

Työnantajamielikuvaa kehitettiin onnistuneilla rekrytointikampanjoilla. Niiden myötä saimme kuljettajarekrytointien hakijamääriin merkittävää nousua. Strategiset osaamiset määriteltiin ja niille laadittiin kehittämistoimennpideohjelmat.

HIILINEUTRAALISUUS

Haluamme olla suunnannäyttäjä infra- ja liikennepalvelualan hiilineutraalisuuden kehittämisessä. Muutamme valinnoillamme koko alan toimintaa luomalla kysyntää kestävämmille tuotteille ja palveluille. Panostamme esimerkiksi rakentamishankkeiden vähähiilisyteen, kiinteistöjen energiatehokkuuteen, uusiutuvan energian pientuotantoon sekä työkoneiden ja liikennöintikaluston elinkaaren päästöjen vähentämiseen.

Hiilineutraali Kaupunkiliikenne -ohjelman eli Hilkan toteuttaminen eteni suunnitellusti vuoden aikana. Kehitystoimenpiteet hiilineutraaliuden edistämässä keskittyivät erityisesti rakentamisprojektien päästöjen vähentämiseen, sillä päästömme syntyvät pitkälti rakentamisesta. Asetimme kaikille projekteillemme ilmastotavoitteet, selvitimme projektimme päästöjä päästölaskennan avulla sekä toteutimme päästövähennystoimia esimerkiksi ottamalla käyttöön vähäpäästöistä betonia ja kiertotalousmateriaaleja.

Työkoneiden ja työmaatoiminnan päästöjä vähensimme päästöttömät työmaat green deal -sopimuksen mukaisesti muun muassa käyttämällä uusiutuvaa polttoainetta, hankkimalla sähköisiä ajoneuvoja sekä vaatimalla fossiilittomuutta urakoitsijoiltamme ja alihankkijoiltamme.

KUSTANNUSTEHOKKUUS

Luomme pohjan liiketoimintamme voimakkaalle kasvulle. Arvioimme toimintojemme kustannustehokkuutta jatkuvasti suhteessa markkinoiden hintatasoon. Tehokkuutemme perustuu sujuviin perusprosesseihin, jotka tuotamme yhdessä selkeästi ja läpinäkyvästi. Luomme tehokkuutta ja laatua hyödyntämällä digitaalisia työkaluja sekä yhdistämällä oman ydinosaamisemme kansainvälisesti parhaiden toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana kustannustehokkuuden kehitystyössä panostettiin erityisesti raitioliikenteen operoinnin kustannustehokkuuden kehittämiseen. Tämän lisäksi

analysoimme mahdollisuudet Kaupunkiliikenteen synergiahöytyjen kasvattamiseksi. Kaupunkiliikenteen tuottamat synergiat tarkoittavat kustannus-, laatu- ja luotettavuushöytyjä, jotka saavutamme kehittämällä liikennöinnin, infran ja kaluston hallintaa sekä omistamista saumattomana yhtenä kokonaisuutena.

Synergiahöytyjen analyysissä tunnistimme kustannustehokkuuden kehityskohteet, mittarit ja niiden taloudellisen vaikutuksen. Määritetyt kustannustehokkuustoimenpiteet toteutamme vuoden 2026 loppuun mennessä strategisen kehitysohjelman kautta.

